

Berlevåg kommune

STEDSANALYSE

BERLEVÅG TETTSTED

RAPPORT

Stedsanalyse Berlevåg

Rapport nr.: 1	Oppdrag nr.: 447921	Dato: 31.08.2012
Kunde: Berlevåg kommune		
<h3>STEDSANALYSE: BERLEVÅG TETTSTED</h3>		
<p>Sammendrag: Stedsanalysen skal bringe arkitektoniske, estetiske og historiske verdier inn i plandiskusjonen i Berlevåg. Rapporten tar for seg utfordringer generelt i Berlevåg og det fokuseres på fire innsatsområder, Vardnes, sentrum, Fjærtoftbruket- og Trønderneset og Revnes som analyseres med vekt på landsskapsmessige kvaliteter. Referanseprosjekter fra steder med like utfordringer er trukket frem og brukt som forbilder. Sist legges det frem forslag til "ny bruk" av de ulike innsatsområdene. For sentrumsområdet legges det også frem forslag for ny utforming og ulike alternativer når det gjelder funksjoner i sentrum drøftes.</p>		
Utarbeidet av: Elisabeth Pettersen	Sign.: 	
Kontrollert av: Marius Fiskevoll	Sign.: 	
Oppdragsansvarlig / avd.: Thor-Arthur Didriksen/Alta	Oppdragsleder / avd.: Øystein Willersrud/Alta	

Innhold

1	INNLEDNING	1
1.1	AVGRENSING AV PLANOMRÅDET.....	1
2	ANALYSE.....	2
2.1	BERLEVÅG: LANDSKAP, ARKITEKTUR OG UTEROM	2
2.1.1	Kjennetegn og landskap.....	2
2.1.2	Utvikling og arkitektur.....	2
2.1.3	Uterom	2
2.2	ANALYSE AV INNSATSOMRÅDENE	4
2.2.1	Vardnes.....	5
	Kjennetegn og problemstillinger	5
	SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)	5
2.2.2	Sentrum.....	6
	Kjennetegn og problemstillinger	6
	SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)	6
2.2.3	Fjærtoftbruker og Trøndernes	7
	Kjennetegn og problemstillinger	7
	SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)	7
2.2.4	Revnes	9
	Kjennetegn og problemstillinger	9
	SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)	9
3	REFERANSEPROSJEKTER	10
3.1	SVOLVÆR TORG	10
3.2	ALTA TORG	11
3.3	INNDYR.....	12
4	FORSLAG TIL NY BRUK- OG UTFORMING.....	13
4.1	VARDNESET	13
4.1.1	Ny bruk.....	13

4.2	SENTRUM	15
4.2.1	Ny bruk.....	15
4.2.2	Forslag til utforming.....	16
	Materialbruk- og vegetasjon.....	19
	Alternativ 1	21
	Alternativ 2	22
	Alternativ 3	23
	Alternativ 4	224
4.3	FJÆRTOFTBRUKET- OG TRØNDERNES.....	25
4.3.1	Ny bruk.....	25
4.4	REVNES	26
4.4.1	Ny bruk.....	26
	Referanser.....	27

1 INNLEDNING

Denne stedsanalysen er en tilleggsutredning gjort i forbindelse med områdereguleringen for Berlevåg tettsted. Stedsanalysen er ment som et utgangspunkt for den påfølgende plandebatten om Berlevåg tettsted.

Med stedsanalyse brukes Riksantikvarens definisjon hentet fra "Nettsted for tettsted" som sier at "Stedsanalyser bringer arkitektoniske, estetiske og historiske verdier inn i plandiskusjonen." (Riksantikvaren 2012). Denne stedsanalysen skal peke på hva som er viktige kvaliteter i Berlevåg sett fra en landskapsarkitekts ståsted der det visuelle er i hovedfokus.

1.1 AVGRENSING AV PLANOMRÅDET

Analysen tar for seg sentrumsområdene som har spesielle problemstillinger og er såkalte "innsatsområder", som er sentrum, Vardneset og Fjærtoftbruket med Trønderneset. I tillegg blir Revnes, der det har vært diskutert å utvide med industvirksomhet, diskutert.

Figur 1

2 ANALYSE

2.1 BERLEVÅG: LANDSKAP, ARKITEKTUR OG UTEROM

2.1.1 Kjenntegn og landskap

Berlevåg er omgitt av berg og hauger som danner et "bakteppe" til byen. Hovedvegen som leder til flyplassen i vest, og videre mot Båtsfjord i øst går gjennom sentrum av Berlevåg og blir kalt "Storgata". Spesielle landemerker på stedet er kirka som ligger litt oppi terrenget sammen med moloene som gir stedet et særpreg. Både bebyggelsen og uformingen av uteområder er preget av de klimatiske forholdene, men sterk sjø skaper til tross for fire moloer til tider vanskelige forhold i indre havn.

2.1.2 Utvikling og arkitektur

Så å si all bebyggelse i Berlevåg ble brent ned under krigen. En vesentlig del av bebyggelsen i sentrum består av eneboliger og småhusbebyggelse i to til tre etasjer fra ca 1960-1980 (Sweco 2012). Det som kjennetegner bebyggelsen i Berlevåg er at den er i typisk "gjenreisingsstil", enkel og funksjonalistisk og med bruk av et vidt fargespekter. Bebyggelsen er lav (2- 3 etasjer) og oppleves som ensartet. Boligbebyggelsen ligger for seg selv, mens næringene ligger nærmest sjøen.

Figur 2. Foto fra ca 1955. Fiskarhjemmet, som i dag er noe påbygget. Fiskehjellene utover Trønderneset som er fjernet i dag. (Berlevåg havnemuseum).

Nært sjøen ligger større næringsbygg av ulik alder og uttrykk. Disse brukes til fiskemottak eller annet sjørettet virksomhet. Fjærtoftbruket skiller seg ut og er et eldre bevart fiskebruk ytterst i indre havn ved Trønderneset. Bygningsmassen består hovedsakelig av hvitmalte eldre trehus i tre til fire etasjer med små- sprossede vinduer og bratte saltak med røst mot vannet.

Berlevåg havnemuseum som ligger ved Vardneset skiller seg også ut bygningsmessig og fremstår som enhetlig. Disse byggene tilhørte opprinnelig Statens havnevesen og ble bygget etter 1945 og har i nyere tid fått ny bruk.

2.1.3 Uterom

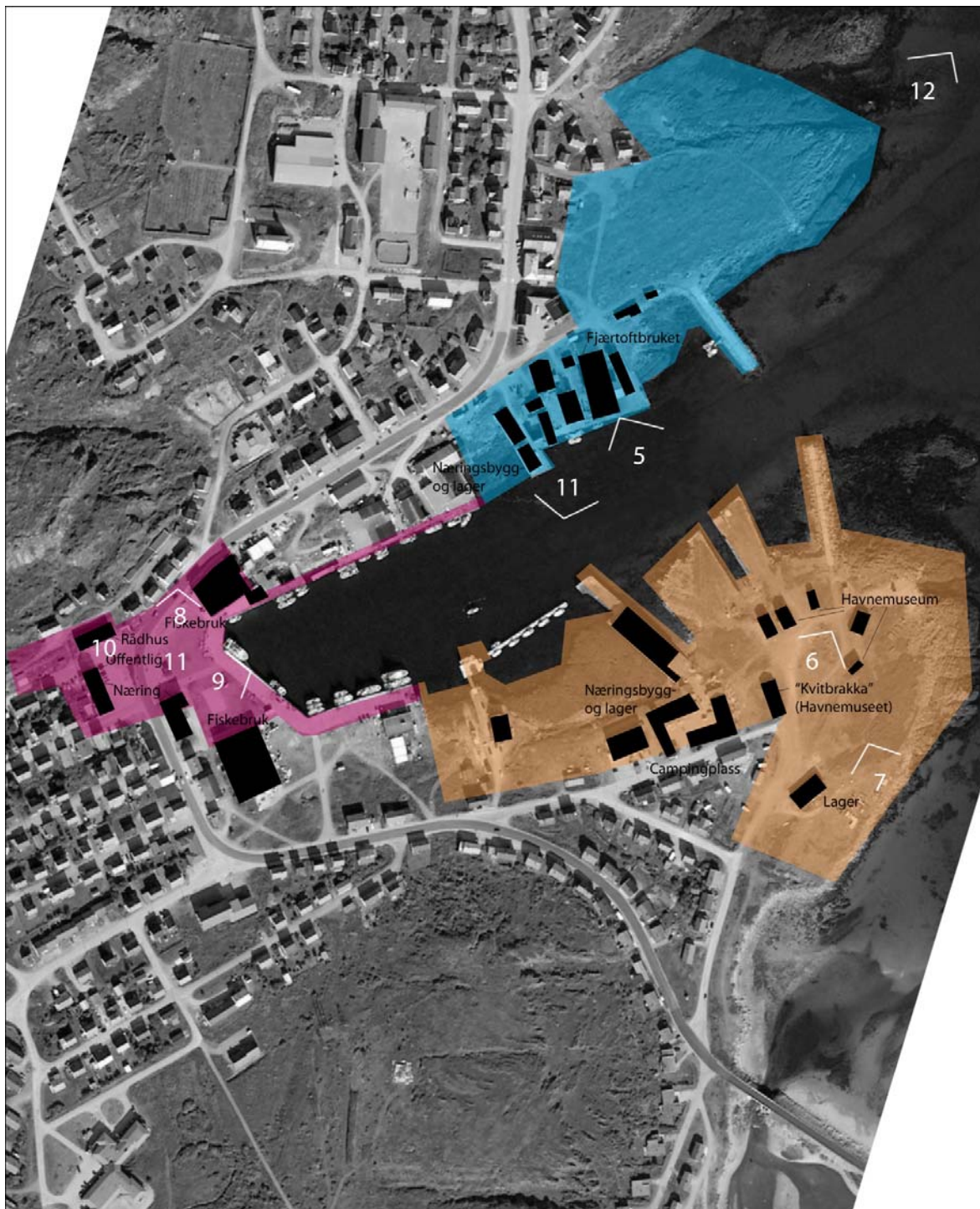
Berlevåg har harde klimatiske forhold med mye vind, noe uterommene bærer preg av. Det er få trær i byen og området kan fremstå som "forblåst" på enkelte steder. Utearealene virker utflytende med store åpne asfaltplasser som ikke har liten konkret bruksverdi. Dette er noe som er slående når man kommer tilreisende. I selve sentrum fremstår grøntområdene på Vardneset og Trønderneset som verdifulle. Det er lite tilrettelagt for lek og opphold i sentrumsområdene. I tillegg er det et savn å kunne bevege seg langs kaia fra Trønderneset til Vardneset.

Figur 3. Foto fra ca 1962/63, Th. Hammers fiskebruk, senere ulike eiere. Flere kaier var bygget av tre. I dag har området en sammenhengende kai av betong (Berlevåg havnemuseum). Det kan være en ide å gjøre kaiområdene mer attraktive for mennesker å bevege seg i.

2.2 ANALYSE AV INNSATSOMRÅDENE

Figur 4. Viktige bygninger og bruk av tre av innsatsområdene i dag. De hvite markørene viser ståsted for oversiktsbilder (se figur 5 til 12).

2.2.1 Vardnes

Kjennetegn og problemstillinger

Vardnes kjennetegnet i dag av den gamle Havnevirksomheta som har blitt gjort om til museum, i tillegg til moloer mot vest (se figur 5) og et åpent grøntområde med rev mot øst. Områder ligger inntil campingplassen som ligger midt på Vardneset. I fremtiden kan det være aktuelt å tilrettelegge mer for turisme i området og Hurtigrutekaaien har vært foreslått lagt til vest i området. I tillegg er det mulig å utvide overnattingsmulighetene.

Figur 5. Vardnes sett fra Trønderneset

SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)

STYRKER: Stedet har mye historie med spesielle steinplastrede kaier og andre spesielle elementer, det er et fint grøntområder her og fine rev ut mot havet, "Kvitbrakka" (figur 6) som er pusset opp skaper aktivitet med kafedrift og utstillinger

SVAKHETER: Det er lite struktur av bygninger i området og det finnes en del utflytende asfaltflater, få mindre uterom som skaper gode oppholdplasser

MULIGHETER: Det er en mulighet å legge Hurtigrutekaia på vestre del av Vardneset- dette er et mer attraktivt adkomstområde enn der Hurtigruten legger til i dag, forbindelse fra Vardneset og mot sentrum, det er mulig å utnytte utearealene bedre til å for eksempel stille ut museumsgjenstander, tilrettelegge for opphold, tydelige parkeringsplasser, det er mulig å lage en sammenhengende gjennomgangssone fra Vardneset og inn mot sentrum

TRUSLER: At historiske elementer, som kaiene, skal forsvinne, at det eksisterende grøntområdet skal bygges helt ned (se figur 7)

Figur 6. "Kvitbrakka"

31.08.2012
Stedsanalyse Berlevåg

Figur 7. Del av grøntområde der det planlegges
Hurtigrutekai

2.2.2 Sentrum

Figur 8

Figur 9

Kjennetegn og problemstillinger

Dagens torg, som hovedvegen (figur 8) går gjennom, er omkranset av Rådhuset (figur 10), andre offentlige bygninger og næringer. Store deler av torget blir brukt til parkeringsplasser, noe som hindrer gode oppholdskvaliteter. Store åpne flater preger området og disse har ikke noe særlig bruksverdi utenom at de er trafikkarealer (figur 9). Området fortsetter nedenfor hovedvegen og mot kaia der fiskevirksomheter og en oppgradert bygg, som brukes som utsalg for kunstgjenstander, omkranser uterommet. Her er det heller ikke gode oppholdskvaliteter, det er ikke lagt opp til lek og det er lite skjerming fra vind.

Siktlinja gjennom dette rommet og ned mot kaia må være viktig å ta vare på under en eventuell oppgradering av stedet. I dag parkerer det trailere i denne siktlinja, noe som skjemma området. Siktlinja er viktig fordi den gir utsikt til havnevirksomheten, noe som er grunnlaget for stedets eksistens. Det har blitt foreslått å bygge nye næringsbygg på kaia, men disse bør i så fall kombineres med opphold.

SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)

STYRKER: Det er mye liv på kaia med industri og mennesker, bygningen med galleri- og utsalg er en attraksjon

SVAKHETER: Det er dårlig sikt fra torget og ned mot kaia, det er få plasser å oppholde seg komfortabelt, det er ikke tilrettelagt for barn, vegen som går gjennom sentrum virker som en barriere

MULIGHETER: Tilrettelegging for opphold, fartsdumper for å redusere farten inn mot torget, det er mulig å definere sentrum mer som en plass enn en gjennomfartsåre, skjerming for vind med levegger er en mulighet, flytting av parkeringsplasser fra torget og bak bygning som vender mot havet

TRUSLER: Trafikk og parkeringsplasser gjør torget mindre tilpasset mennesker, trailere skjærer for sikt

Figur 11

Figur 10

2.2.3 Fjærtoftbruker og Trøndernes

Kjennetegn og problemstillinger

Det som kjennetegner Trønderneset i dag er grøntområdet der det før i tiden stod fiskehjeller, sammen med fiskerirelatert virksomhet nede ved kaia. Det gamle hotellet er falleferdig og det er foreslått å bruke det i en oppgradering av området der det skal inngå hotell med badebasseng og forskjellige andre fasiliteter (se figur 14 og 15). Det gamle hotellet er det høyeste bygget i området og ved en utvidelse bør man tenke på at ikke bygningene ruver for mye.

SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)

STYRKER: Området har et attraktivt åpent grøntområde og et fint bygningsmiljø med gamle kaianlegg

SVAKHETER: Vanskelig adkomst langs kaia i dag, falleferdige bygninger

MULIGHETER: Det er mulig å kombinere nye bygg med eksisterende, det er mulig å lage en adkomst langs sjøen, bedre tilrettelegging for ferdsel inne på grøntområdet

TRUSLER: At grøntområdet skal bygges igjen, at det bygges for høyt og bryter med de eksisterende bygningene, at området fremstår som "for urbant" og skjærer med det opprinnelige

Figur 12

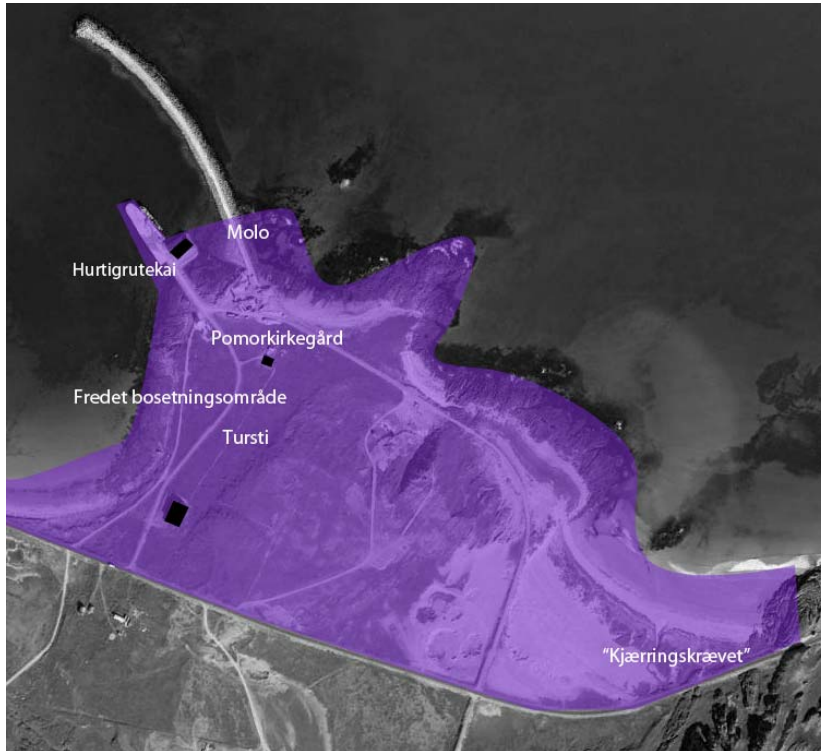
Figur 13. Forslag til utbygging (Stein Halvorsen AS Sivillarkitekter)

Figur 14. Modell av en eventuell utbygging. Bygningene er lagt inn i terrenget og berører ikke terrengformasjonen, noe som hadde vært uheldig (Stein Halvorsen AS Sivillarkitekter)

2.2.4 Revnes

Figur 15

Kjennetegn og problemstillinger

Revnes i dag har kai for Hurtigrute sammen med molo som beskytter indre havn. Neset er i hovedsak grønt og den gamle pomorkirkegården ligger inne på området. Det høyeste punktet i området ligger på 32 meter over havet og denne terrengformen er verdt å ta hensyn til ved en eventuell utbygging.

SWOT- analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats)

STYRKER: Portal til Berlevåg med "Kjerringskrævet" (steinformasjon man kjører gjennom), kulturminner

SVAKHETER: Det er langt fra Hurtigrutekaia til sentrum i dag for fotgjengere, mange veger inne på området som deler opp stedet i mange deler

MULIGHETER: Ny industri, flytting av hurtigrutekaia til sentrum, den gamle kaia kan brukes til ny industri, velkomstskilt til Berlevåg ved "Kjerringskrævet"?, færre veger

TRUSLER: Industrien kan bli visuelt skjemmende fra sentrum og fra vegen

Figur 16. Fra sør. Sandstrender med beitende rein.

3 REFERANSEPROSJEKTER

For å komme med ideer til innhold og utforming, spesielt av Berlevåg sentrum, har det vært nyttig å finne referanser til hva som har blitt gjort i lignende stedsutviklingsprosjekt i andre kystbyer i Norge og ellers i Finnmark.

3.1 SVOLVÆR TORG

Torget i Svolvær ble tegnet av Cubus Arkitekter og ble ferdigstilt i 2005.

Utformingen og bruken av torget er sett i sammenheng med byens behov og utvikling forøvrig, og det er lagt stor vekt på å skape et sentralt samlingspunkt med fleksibel bruk. Svolvær blir kalt "Destination Lofoten", og er et viktig startpunkt for turismen forøvrig i Lofoten. Byens og torgets forhold til sjøen og havet skal forsterkes, ved at torget åpner seg ut mot havnefronten (Cubus Arkitekter, 2012).

Torghandelen er sentral på torget, og denne funksjonen er gitt en sentral plass. I tillegg er det foreslått et podium, som ved enkle grep kan bygges ut til større scenearrangement. Klatrevegg i glass skal gi stedet en identitet. Det indre torget er omrammet av grove steinflak fra Beiarn (Nordland). "Løperen" ut i havet skal bestå av granitt fra Evjen i Nordland. Fortauene rundt torget skal utvides til bredde 4,5 meter (Cubus Arkitekter, 2012).

Figur 17. Nytt belegg av lokal stein (Cubus arkitekter AS)

Figur 18. Det er tenkt bruk av stedet også på kveldstid (Cubus arkitekter AS)

3.2 ALTA TORG

Alta torg ble oppgradert av Aurora Landskap (Verte landskap- arkitektur AS, 2011). Dette er et stort prosjekt, men at prosjektet skal kunne skape rom for sosialt samvær, kulturelle arrangementer, festdager og handel er de samme målsetningene som bør være for torget i Berlevåg.

Formgivning og materialbruk skulle bidra til å synliggjøre og styrke Altas identitet. Løsningen er hentet fra Altaelva, med landskapet og kulturen som knytter seg til dette området. Elva er en viktig identitetsbærer i altasamfunnet, og var en av naturressursene som gjorde at folk etablerte seg her. Kunnskaper om gode fiskeplasser, kunsten å bygge og ro elvebåter, fisketeknikker, tilberedning av fangsten og gode fiskehistorier er også i dag en levende del av kulturen. Elva som inspirasjon var også noe som alle kunne samle seg om, og som de aller fleste har en positiv tilknytning til. Andre inspirasjonskilder har vært nordlyset (se figur 20) og de store klimavariasjonene, og furuvegetasjonen og hagetradisjonen som finnes lokalt.

Utfordringen ble å omforme den konkrete virkeligheten langs elvestrengen til et formspråk som ga mening og ikke ble for banal og selvfølgelig i et uteromsprosjekt. Vi har arbeidet med gågata som selve elvestrengen, med ulike overflater, stryk og kulper. Treplantingene er fritt plassert innenfor en bredde av gågata slik at den illuderer en naturlig planting. Gjennom prosjektet ble det tegnet og produsert et spesialdesignet rekkverk, lyktestolper og sittebenker. Ved formgivning av sittebenkene er det tatt utgangspunkt i formen til elvebåtene, og disse er plassert på skrå som om de er dratt opp på sandbanken - i tillegg gir de optimal solvinkel tidlig om ettermiddagen (se figur 21) (landskapsarkitektur.no, 2012).

Figur 19. Det tekniske skapet/benken til høyre er inspirert av nordlyset

Figur 20

3.3 INNDYR

Arkitektgruppen Cubus oppgraderte miljøgaten i Gildesskål kommune i 2004.

Ønsket var å gi Inndyr sin egen identitet, og vise stedets ressurser. Dette er gjort ved å bruke granitt fra lokale brudd, og gatemøbler og lys utviklet av lokale bedrifter.

Miljøgaten er skapt med basis i stedets egenart. Granitten er brukt slik den kommer fra fjellet, ikke bearbeidet, men brukt i dialog med dens egenart og struktur. Møblene er produsert av stedets skipsverft i syrefast stål, for et røft klima. Plassene er kledd med granitt fra Evjen.

Fotgjengerovergangene er lagt i lys portugisisk granitt med kraftige striper av granitt fra Beiarn. Portalene er 6 meters lys-strå eller seilings- og fiskemerker, laget i glassfiber med bånd av LED som lar dem lyse om natten. Pullertene har lysåpning inspirert av sandflygen på Nordfugløya. Lysmastene binder gaten sammen og gir stedet sin klare tilknytning til havet. Rogn er brukt som gjennomgående tre (landskapsarkitektur.no, 2012).

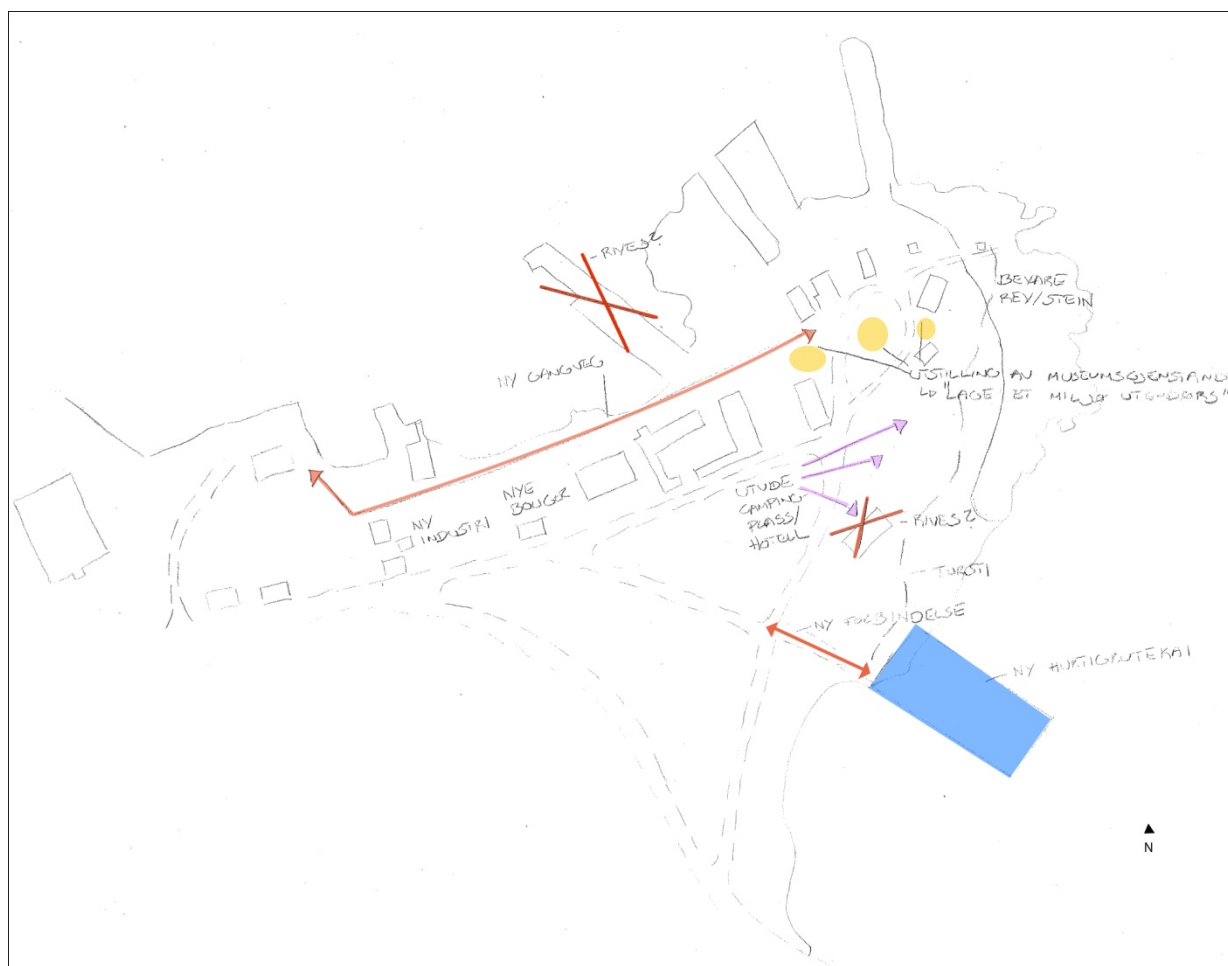

Figur 21 (landskapsarkitektur.no)

4 FORSLAG TIL NY BRUK- OG UTFORMING

4.1 VARDNESET

4.1.1 Ny bruk

Figur 22. Forslag til ny bruk av Vardneset

Den gamle falleferdige brygga vest for de gamle moloene i stein foreslås rives. Det samme gjelder bygningen på østsiden for campingplassen. En ny gangveg, der deler kan legges på kai, anlegges fra museet og til sentrum og det bør lages en ny forbindelse mellom den nye hurtigrutekaia og det eksisterende vegnettet.

Campingplassen kan utvides mot øst og det kan bygges hotell i tilknytning til den nye hurtigrutekaia. Det er hensiktsmessig å ta være på grøntområdet i øst som kan brukes som et rekreasjonsområde og det kan tilrettelegges med turveger og lignende her. Museet kan fremstå som ryddigere ved at parkeringen flyttes til et avmerket område og ved at arealene kan utnyttes bedre ved at det for eksempel stilles ut museumsgjenstander.

Figur 23. Hvordan nye Vardneset kan bli.

- 1 Ny gangveg
- 2 Felles parkering
- 3 Utviding av campingplass med hytter etc
- 4 Nytt hotell i tilknytning ny hurtigrute kai
- 5 Ny hurtigrute kai
- 6 Turveg i grøntområdet

4.2 SENTRUM

4.2.1 Ny bruk

Figur 24. Forslag til ny bruk av sentrum.

Det er en fordel å frigjøre mer av arealet inne på den eksisterende rådhusplassen til opphold og aktiviteter for folk. Parkering kan derfor flyttes til området vest for rådhuset (figur 25). Det kan tilrettelegges med flere sykkelparkeringer da det er fine muligheter for å sykle siden byen er så kompakt som den er. Bussen som i dag stopper midt på plassen sperrer utsikt, men det er få andre områder steder i sentrumsområder som egner seg som busstopp. Området fra rådhuset og ned til havet er en viktig akse visuelt sett og området bør holdes åpent fordi dette er en naturlig ganglinje i tillegg til at det kjører nyttetraffikk her. Vogntog som ofte sperrer for sikt ned mot kaia kan få oppmerkede parkeringsplasser i nord.

Figur 25 Potensielle parkeringsplasser vest for rådhuset

På det nye torget kan det tilrettelegges for opphold, lek- og gjennomfart. Området nedenfor utsalget for kunstgjenstander kan gjøres om til park. Ellers er det behov for steder å kunne oppholde seg også når det er regn og tilførsel av andre materialer enn asfalt for å gjøre stedet triveligere.

4.2.2 Forslag til utforming

Figur 26. Forslag til elementer og innhold.

1. Plen med sittekant mot kai
2. "Leskur"- steder for lek og opphold ved kaia selv om det regner
3. Stein kan legges i betong/asfalt eller det kan brukes asfalmaling for å bryte opp asfaltflatene
4. Det tilrettelegges med flere sykkelparkeringer enn det er i dag
5. Scene for arrangementer, bør også kunne brukes til å sitte på
6. Oppgradering utenfor hus og bedre muligheter for opphold.

Figur 27. Illustrasjon av hvordan torget kan se ut og bli brukt i fremtiden. Siktaksen ned til havna er åpen, det er tilrettelagt med scene og sitteplasser på torget.

Fra venstre figur 28 fra Hornøya i Vardø

figur 29 (<http://www.landskapsarkitektur.no/?nid=47447&lcid=1044>), figur 30 <http://www.landskapsarkitektur.no/?nid=54576&lcid=1044&preview=4>, figur 31

Figur 32. Foreslått bruk av nedre torget. Områder for lagring og opphold kan kombineres.

Området for lek

Sentrum er lite tilrettelagt for barn i dag og det er en mulighet å tilrettelegge området med lekeplasser som skaper liv på torget i tillegg til at de fungerer som møteplasser. Det kan tilrettelegges med småbarnslek i tilknytning oppholdsarealer og større apparater for større barn mer frittliggende i parkområdet.

Figur 33 Klatrenett ved Strandkanten i Tromsø (blueverticalstudio.com)

Materialbruk- og vegetasjon

Sentrum fremstår som goldt i dag og kan gjøres mer innbydende med bruk av vegetasjon som kan brukes til å dele opp området i ulike rom. Det er hovedsakelig tenkt hardføre busker, som

- **Grønnvier 'Andøy'**. *Salix phylicifolia* 'Andøy' (200 cm utvokst)
- **Blåleddved 'Kirkenes'**. *Lonicera coer.* 'Kirkenes' (100- 200 cm utvokst)
- **Grønlandsmure 'Nuuk'**. *Potentilla tridentata* 'Nuuk' (40 cm utvokst)
- **Høg Rognspirea 'Vadsø' - Sorbaria sorbifolia 'Vadsø'** (200- 300 cm utvokst)
- **Kamtschat/Alaska-rhododendron**. *Rhododendron Camtschaticum* (25 cm utvokst)

Aktuelle trær kan være:

- **Sibirlerk 'Ny Raivola'**. *Larix sibirica* 'Ny Raivola' (500- 800 cm)
- **Rogn Pasvik**. *Sorbus aucuparia* Pasvik (500- 800 cm)
- **Blågran**. *Picea pungens* 'Glauc' (400- 800 cm)

Aktuelle stauder:

- **Bakkeryllik Cassis'**. *Achillea mill.* 'Cassis' (50 cm)
- **Kvit Prakhjelm**. *Aconitum septentrionale* 'Ivorine'. (80 cm)
- **Storblomstret Rød Akeleie**. *Aquilegia cultorum* 'Songbird Cardinal' (70 cm)
- **Vårakeleie 'Kola'**. *Aquilegia glandulosa* 'Kola' (40 cm)
- **Kvit Valmuesøster 'Alba'**. *Meconopsis* bet. 'Alba'. (90 cm)
- **Sibirasters**. *Aster sibiricus* (25 cm)

Bruk av stauder som kommer igjen år etter år er en mer langvarig investering enn å plante sommerblomster hvert år. I tillegg er bladverket et dekorativt element gjennom hele året. Vegetasjonen som brukes bør stå til det omkringliggende landskapet.

Figur 34. Grønnvier 'Andøy' (Dragland Planteskole)

Figur 35. Grønlandsmure (Dragland Planteskole)

Flere ulike materialer som deler opp områder bidrar til å gjøre stedet hyggeligere. Det er mye asfalt og betong i sentrum i dag. Mer bruk av treverk i opprustningen kan være aktuelt og er med på å skape en lun atmosfære. I tillegg kan asfaltsmaling eller bruk av stein i asfaltbelegningen være med å bryte opp flatene. I deler av området kan det også brukes sand som dekke.

Alternativ 1

Figur 36

I dette forslaget er det viktigste knutepunktet området utenfor Rådhuset fordi det ligger på det høyeste området i terrenget og er derfor mest synlig samtidig som det ligger i et "kryss" der folk kommer til fra mange sider. Det er naturlig å legge en scene med benker rundt hit siden området ligger høyt i terrenget og torget kan skjermes av med buskplantinger. I tillegg kan det tilrettelegges med flere sykkelparkeringer. Det øvre torget har gode solforhold og det er naturlig å legge en eventuell uteservering hit. Kanskje deler av de eksisterende byggene som ligger rundt det øvre torget kan gjøres om til serveringssted. Et annet alternativ er å oppjustere det nyoppussede bygget med galleri eller nabobygget i sør til serveringssted.

Området ned mot havet opparbeides mer som et parkareal der det tilrettelegges for lek og sitteplasser mot sjøen skjermet av med busker. Deler av området kan brukes som lagringsplass for næringene og det er satt av et areal til oppstilling av et vogntog. Deler av kaiområdet må kanskje sperres av med pullerter for å hindre innkjøring? Området fra Rådhuset og ned mot kaia holdes åpent siden dette er en naturlig ferdselsåre.

Parkering flyttes til vestsiden av Rådhuset, mens det kan tilrettelegges for HC- parkering i sørvest. Bussen kan fortsatt ha stoppested på torget.

Alternativ 2

Figur 37

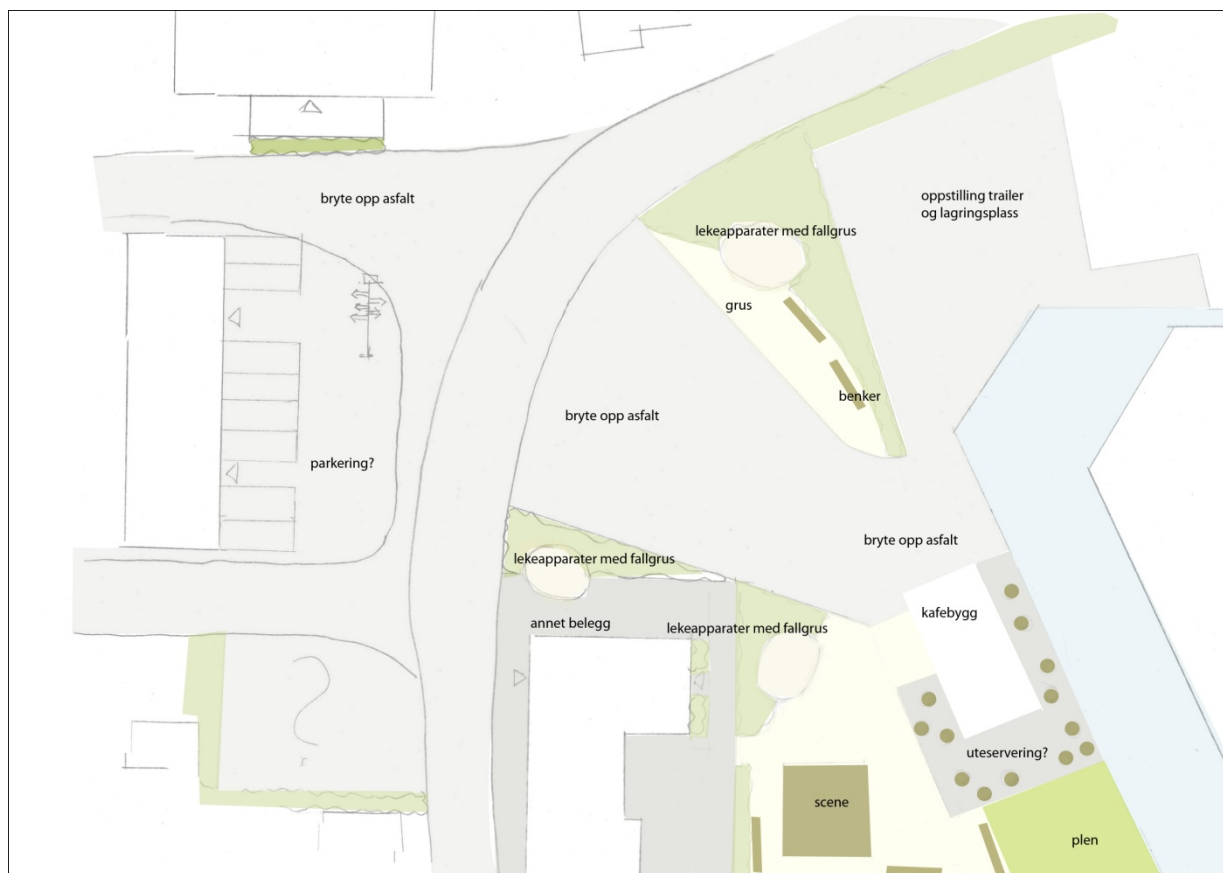
Her er scenen flyttet ned til kaia og et av leskurene er tenkt gjort om til kafé der det er mulighet for uteservering. Området nedenfor galleriet er utvidet slik at det er plass til bord og benker og det kan ellers tilrettelegges med sitteplasser i tilknytning scenen.

Parkeringen på torget er beholdt. En ulempe med dette forslaget er at det ikke kommer en like naturlig gjennomstrømming av folk gjennom "det nye torget" som i Alternativ 2. I tillegg ser det lite innbydende ut med parkeringsplasser for fotgjengere og folk som kommer i bil langs vegen. At parkeringsplassene ligger på det høyeste området gjør de i tillegg enda synligere.

Det åpne området mot havet og det nordre området planlegges likt som i Alternativ 2.

Alternativ 3

Figur 38

Dette alternativet tar utgangspunkt i et allerede diskutert alternativ. Lagringsplassen mot nord er utvidet og all lagring skal foregå her. Et større kafébygg gjør det mulig med både inne- og uteservering og det er mulig å følge med hva som skjer nede på kaia fra bygget.

En fordel med forslaget er at et større kafébygg muliggjør bruk både i sommer- og vinterhalvåret. En utfordring er å få en naturlig gjennomstrømning av folk ned til kaia, da det virker som hovedgata er den mest naturlige gjennomfarsåren.

Lagringsplassen fremstår som dominant siden den er så stor og parkområdet mot nord fremstår som lite. I tillegg er parkering på torget problematisk som nevnt i alternativ 2.

Alternativ 4- landskapsarkitektens forslag

Figur 39

Visst ingen eksisterende bygninger kan gjenbrukes til serveringssted kan det bygges et bygg i lette materialer nede ved kaia (se figur 40), gjerne i glass, som det er mulig å se gjennom. Her kan det tilrettelegges med bord og benker, i tillegg til lekeområder. I dette forslaget er det tilrettelagt med vegetasjon og benker inntil bygningene for å skape private rom. Scenen ligger på det øvre torget. Parkeringen er flyttet vest for rådhuset og mot sør.

En utfordring med dette forslaget er at det er lagt opp til flere samlingssteder der alle kanskje ikke blir fylt opp og som dermed kan oppfattes som tomme. Løsninger for å samle flest mulig folk på et sted kan være å flytte scenen ned til kaia. Å bruke det øvre torget som markeds plass er da et alternativ.

Figur 40 (<http://inhabitat.com/nyc/fishers-island-modern-glass-pavilion-blurs-the-lines-between-inside-out/>)

4.3 FJÆRTOFTBRUKET- OG TRØNDERNES

4.3.1 Ny bruk

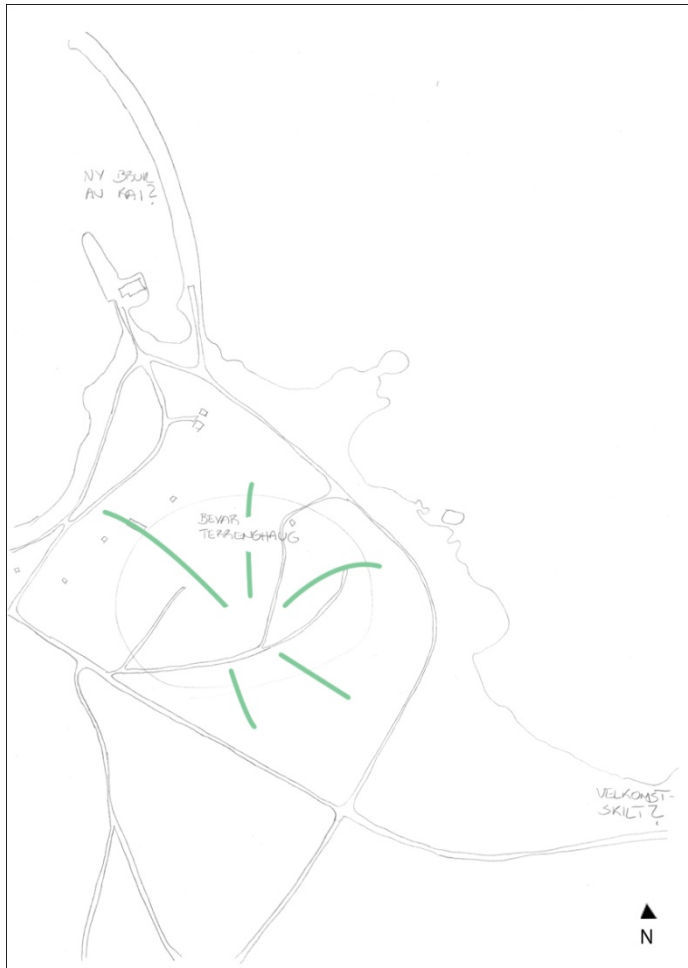

Figur 41. Forslag til ny bruk av Trønderneset

Det viktigste landskapselementet å ta vare på ved en eventuell utbygging av Trønderneset er den grønne terrengformen på området. Her kan det også tilrettelegges for opphold med turveger, benker og eventuelt leskur. Kanskje kan noen av fiskehjellene bli satt opp igjen? Det bør være mulig å kunne bevege seg fra sentrum og ut mot Trønderneset der forbindelsen kan fortsette i en tursti som bidrar til å gjøre området mer tilgjengelig for friluftsmål.

4.4 REVNES

4.4.1 Ny bruk

Figur 42. Forslag til ny bruk og elementer ved Revnes.

Ved etablering av ny industri er det en fordel at den samles rundt Hurtigrutekaia og ikke spres ut i området. Strandområdene og terrenghaugene har en landskapsverdi både fra innkjøringa i øst og fra sentrum i vest. Hvis Hurtigrutekaia går ut av bruk kan den brukes til ny industri. Ved "Kjerringskrævet" der man kjører inn i Berlevåg fra vest kan det være en ide å lage et velkomstskilt etc. for å markere at man er kommet til Berlevåg.

Referanser

Eier, årstall	Type	Navn, datering, spesialisering
Sweco AS, 2012	Rapport	Forslag til planprogram tilknyttet områdereguleringa av Berlevåg tettsted
Cubus Arkitekter AS, 2012	Nettside	http://www.arkitektgruppen-cubus.no/?page=54&show=144&slideshow=207 , 17.08.12
Landskapsarkitektur. no, 2012	Nettside	Alta: http://landskapsarkitektur.no/?nid=43254&lcid=1044 , 17.08.12 Inndyr: http://landskapsarkitektur.no/?nid=43211 , 17.08.12
Riksantikvaren, 2012	Nettside	http://www.riksantikvaren.no/?module=Articles;action=Article_publicShow;ID=2404 , 31.08.12

Når det gjelder figurhenvisninger er bildene/kartene tatt eller bearbeidet av landskapsarkitekten visst ikke annet er oppgitt.

